

Datum van inontvangstneming : 24/04/2017

Zaak C-136/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

15 maart 2017

Verwijzende rechter:

Conseil d'Etat (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

24 februari 2017

Verzoekende partijen:

G. C.

A. F.

B. H.

E. D.

Verwerende partij:

Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL)

Conseil d'Etat [OMISSIS]

[OMISSIS]

FRANSE REPUBLIEK

[OMISSIS]

Gelet op de volgende procedure:

1° Bij verzoekschrift, op 15 juni 2015 ingeschreven onder nummer 391000 op het secretariaat van de afdeling bestuursrechtspraak van de Conseil d'Etat [hoogste bestuursrechter], verzoekt G. C. de Conseil d'Etat om nietigverklaring, wegens bevoegdheidsoverschrijding, van de beslissing van 24 april 2015 van de voorzitter van de Commission nationale de l'informatique et des libertés (Franse

gegevensbeschermingsautoriteit, hierna: „CNIL”) tot afsluiting van de op 25 september 2014 ingeschreven klacht van G. C. ter fine van verwijdering van een koppeling naar een op de website YouTube geplaatste video uit de resultaten die worden verkregen na een zoekopdracht op haar naam in de zoekmachine van Google Inc.

[OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

2° Bij verzoekschrift en drie andere memories, op 24 september 2015, 6 mei en 9 juni 2016 en 17 januari 2017 ingeschreven onder nummer 393769 op het secretariaat van de afdeling bestuursrechtspraak van de Conseil d’Etat, verzoekt A. F. de Conseil d’Etat om nietigverklaring, wegens bevoegdheidsoverschrijding, van de beslissing van 28 augustus 2015 van de voorzitter van de CNIL tot afsluiting van de op 22 december 2014 ingeschreven klacht van A. F. ter fine van verwijdering van koppelingen naar een artikel van het dagblad Libération en naar de website van het Centre contre les manipulations mentales (CCMM) uit de resultaten die worden verkregen na een zoekopdracht op zijn naam in de zoekmachine van Google Inc.

[OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

3° Bij verzoekschrift, aanvullende memorie en twee andere memories, op 23 mei, 23 augustus, 8 september en 19 oktober 2016 ingeschreven onder nummer 399999 op het secretariaat van de afdeling bestuursrechtspraak van de Conseil d’Etat, verzoekt B. H. de Conseil d’Etat:

1°) de beslissing van 21 maart 2016 van de voorzitter van de CNIL tot afsluiting van de klacht van B. H. van 18 januari 2016 ter fine van verwijdering van verschillende koppelingen die worden verkregen na een zoekopdracht op zijn naam in de zoekmachine van Google Inc., nietig te verklaren wegens bevoegdheidsoverschrijding,

2°) de CNIL te gelasten zich tot Google Inc. te wenden om de litigieuze URL-adressen te laten verwijderen;

3°) de CNIL op grond van artikel L. 761-1 van de code de justice administrative (Frans wetboek van bestuursprocesrecht) te veroordelen tot de betaling van een bedrag van 4 000 EUR.

[OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

4° Bij verzoekschrift, op 7 juli 2016 ingeschreven onder nummer 401258 op het secretariaat van de afdeling geschillen van de Conseil d'Etat, verzoekt E. D. de Conseil d'Etat om nietigverklaring, wegens bevoegdheidsoverschrijding, van de beslissing van 9 mei 2016 van de voorzitter van de CNIL tot afsluiting van de klacht van E. D. van 17 september 2014 ter fine van verwijdering van twee koppelingen naar door de dagbladen Nice Matin en Le Figaro gepubliceerde artikelen uit de resultaten die worden verkregen na een zoekopdracht op zijn naam in de zoekmachine van Google Inc.

[OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

Gelet op:

- het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995;
- de code de procédure pénale (Frans wetboek van strafvordering);
- wet nr. 78-17 van 6 januari 1978;
- het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 13 mei 2014, Google Spain SL, Google Inc. tegen Agencia Española de Protección de Datos, Mario Costeja González (C-131/12);
- de code de justice administrative;

[OMISSIS]

Overwegende hetgeen volgt:

- 1 Uit de stukken in het dossier blijkt dat G. C., A. F., B. H. en E. D. elk Google Inc. hebben verzocht om verwijdering van verschillende koppelingen naar

webpagina's uit de resultaten die na een zoekopdracht die hun naam bevat worden weergegeven door de door haar geëxploiteerde zoekmachine. Na de weigering van Google Inc., hebben zij klachten ingediend bij de CNIL teneinde deze onderneming te laten bevelen de litigieuze koppelingen te laten verwijderen. Bij brieven van respectievelijk 24 april 2015, 28 augustus 2015, 21 maart 2016 en 9 mei 2016 heeft de voorzitter van de CNIL verzoekers in kennis gesteld van de afsluiting van hun klachten. De conclusies van de verzoekschriften [OMISSIS] tot nietigverklaring wegens bevoegdheidsoverschrijding van deze beslissingen moeten worden geacht te zijn gericht tegen de weigeringen van de CNIL om Google Inc. aan te manen over te gaan tot de gevraagde verwijderingen van de koppelingen.

Toepasselijke bepalingen:

- 2 Ten eerste wordt in artikel 2 van de loi relative à l'informatique, aux fichiers et aux libertés (Franse wet bescherming persoonsgegevens) van 6 januari 1978 het volgende bepaald: „[...] Is een verwerking van persoonsgegevens elke bewerking of elk geheel van bewerkingen met betrekking tot dergelijke gegevens, ongeacht het gebruikte procédé, en in het bijzonder het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op enigerlei andere wijze ter beschikking stellen, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens [...]”. Artikel 3 van deze wet bepaalt: „I. - De voor een verwerking van persoonsgegevens verantwoordelijke is, behoudens uitdrukkelijke aanwijzing door de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen inzake deze verwerking, de persoon, de overheidsinstantie, de dienst die, of het lichaam dat het doel en de middelen voor deze verwerking vaststelt [...]”. Deze bepalingen zetten artikel 2, onder b) en d), van richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens om in nationaal recht. Ze moeten derhalve worden uitgelegd in het licht van deze bepalingen. Bij arrest van 13 mei 2014 Google Spain SL, Google Inc. tegen Agenda Española de Protección de Datos, Mario Costeja González (C-131/12), heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie het volgende voor recht verklaard: „Artikel 2, [onder b) en d)], van richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens moet aldus worden uitgelegd dat, ten eerste, de activiteit van een zoekmachine, die erin bestaat door derden op het internet gepubliceerde of opgeslagen informatie te vinden, automatisch te indexeren, tijdelijk op te slaan en, ten slotte, in een bepaalde volgorde ter beschikking te stellen aan internetgebruikers, moet worden gekwalificeerd als ‚verwerking van persoonsgegevens’ in de zin van dit artikel 2, [onder b)], wanneer deze informatie persoonsgegevens bevat, en, ten tweede, de exploitant van deze zoekmachine

moet worden geacht de ‚verantwoordelijke’ voor deze verwerking te zijn, in de zin van dat artikel 2, [onder d)]”.

- 3 Daaruit volgt noodzakelijk dat de exploitant van een zoekmachine moet worden beschouwd als een voor de verwerking verantwoordelijke in de zin van de artikelen 2 en 3 van de wet van 6 januari 1978.
- 4 Ten tweede luidt artikel 5 van de wet van 6 januari 1978 als volgt: „I. - Deze wet is van toepassing op verwerkingen van persoonsgegevens: / 1° waarvan de verantwoordelijke op het Franse grondgebied is gevestigd. De voor een verwerking verantwoordelijke die een activiteit uitoefent op het Franse grondgebied in het kader van een vestiging, ongeacht de rechtsvorm ervan, wordt geacht er te zijn gevestigd”.

Deze bepalingen zetten artikel 4, lid 1, onder a), van de richtlijn van 24 oktober 1995 om in nationaal recht. Ze moeten derhalve worden uitgelegd in het licht van deze bepalingen. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft bij het voornoemde arrest het volgende voor recht verklaard: „Artikel 4, lid 1, [onder a)], van richtlijn 95/46 moet aldus worden uitgelegd dat er sprake is van een verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van de voor de verwerking verantwoordelijke op het grondgebied van de lidstaat, in de zin van deze bepaling, wanneer de exploitant van een zoekmachine in een lidstaat ten behoeve van het promoten en de verkoop van door deze zoekmachine aangeboden advertentieruimte een bijkantoor of een dochteronderneming opricht waarvan de activiteiten op de inwoners van die lidstaat zijn gericht”.

- 5 Daaruit vloeit noodzakelijk voort dat de verwerking van persoonsgegevens die de door Google Inc. geëxploiteerde zoekmachine is, gelet op het promoten en de verkoop van advertentieruimte in Frankrijk door haar dochteronderneming Google France, valt onder de werkingssfeer van de wet van 6 januari 1978, die in artikel 5 van deze wet is bepaald.

Bestaan van „recht op het laten verwijderen van koppelingen”:

- 6 In artikel 38 van de wet van 6 januari 1978 wordt het volgende bepaald: „Elke natuurlijke persoon heeft het recht zich om gerechtvaardigde redenen te verzetten tegen de verwerking van hem betreffende gegevens. / Hij heeft het recht zich kosteloos ertegen te verzetten dat de hem betreffende gegevens door de actuele voor de verwerking verantwoordelijke of de verantwoordelijke voor een latere verwerking worden gebruikt voor, met name commerciële, prospectiedoeleinden. / Het eerste lid is niet van toepassing wanneer de verwerking op grond van een wettelijke verplichting plaatsvindt of wanneer de toepassing van deze bepalingen is uitgezonderd krachtens een uitdrukkelijke bepaling in de handeling die deze verwerking toestaat”. In artikel 40 van deze wet is het volgende bepaald: „Elke natuurlijke persoon die zijn identiteit bewijst, kan van de voor een verwerking

verantwoordelijke persoon eisen dat hem betreffende persoonsgegevens, naargelang het geval, worden gecorrigeerd, aangevuld, bijgewerkt, afgeschermd of uitgewist [...]”. Deze bepalingen zetten respectievelijk de bepalingen van artikel 14, onder a) en van artikel 12, onder b) van richtlijn 95/46 om in nationaal recht. Ze moeten derhalve worden uitgelegd in het licht van deze bepalingen. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft deze bepalingen in het voornoemde arrest van 13 mei 2014 uitgelegd in het licht van artikel 1, lid 1, van richtlijn 95/46, waarin het volgende wordt bepaald: „De lidstaten waarborgen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, overeenkomstig de bepalingen van deze richtlijn, de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen, inzonderheid van het recht op persoonlijke levenssfeer”, en van artikel 7 van deze richtlijn, dat luidt als volgt: „De lidstaten bepalen dat de verwerking van persoonsgegevens slechts mag geschieden indien: / [...] f) de verwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de voor de verwerking verantwoordelijke of van de derde(n) aan wie de gegevens worden verstrekt, mits het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene die aanspraak maakt op bescherming uit hoofde van artikel 1, lid 1, van deze richtlijn, niet prevaleren”. Het heeft derhalve voor recht verklaard dat „ter naleving van de in deze bepalingen voorziene rechten en voor zover aan de in deze bepalingen gestelde voorwaarden daadwerkelijk is voldaan, de exploitant van een zoekmachine verplicht is om van de resultatenlijst die na een zoekopdracht op de naam van een persoon wordt weergegeven, de koppelingen te verwijderen naar door derden gepubliceerde webpagina’s waarop informatie over deze persoon is te vinden, ook indien deze naam of deze informatie niet vooraf of gelijktijdig van deze webpagina’s is gewist en, in voorkomend geval, zelfs wanneer de publicatie ervan op deze webpagina’s op zich rechtmatig is”.

- 7 Uit de overwegingen in het voorgaande punt vloeit voort dat, op grond van de artikelen 38 en 40 van de wet van 6 januari 1978, de exploitant van een zoekmachine die zijn verwerking uitvoert in Frankrijk, wanneer aan de door deze artikelen bepaalde voorwaarden is voldaan, de tot hem gerichte verzoeken tot het verwijderen van koppelingen moet inwilligen, dit wil zeggen van de resultatenlijst die wordt weergegeven na een zoekopdracht op de naam van de persoon die de verwijdering vraagt, de koppelingen verwijderen naar door derden gepubliceerde webpagina’s waarop informatie over deze persoon is te vinden.

Bevoegdheid van de CNIL om kennis te nemen van klachten tegen de weigering van een exploitant van een zoekmachine om koppelingen te verwijderen:

- 8 In artikel 28 van richtlijn 95/46 wordt het volgende bepaald: „1. Elke lidstaat bepaalt dat een of meer autoriteiten worden belast met het toezicht op de toepassing op zijn grondgebied van de ter uitvoering van deze richtlijn door de lidstaten vastgestelde bepalingen. / Deze autoriteiten vervullen de hun opgedragen taken in volledige onafhankelijkheid. [...] 4. Eenieder kan in eigen persoon of door middel van een vereniging die als zijn vertegenwoordiger optreedt bij elke

toezichhoudende autoriteit een verzoek indienen met betrekking tot de bescherming van zijn rechten en vrijheden in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Hij wordt van het gevolg dat daaraan wordt gegeven in kennis gesteld. / Eenieder kan meer bepaald bij elke autoriteit een verzoek indienen om de rechtmatigheid van een verwerking te verifiëren, wanneer de krachtens artikel 13 van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen van toepassing zijn. Hij wordt in ieder geval in kennis gesteld van het feit dat een verificatie heeft plaatsgevonden”. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft bij het voornoemde arrest het volgende voor recht verklaard: „De verzoeken krachtens de artikelen 12, [onder b)], en 14, eerste alinea, [onder a)], van richtlijn 95/46 kunnen door de betrokkene rechtstreeks aan de voor de verwerking verantwoordelijke worden gericht, die vervolgens naar behoren de gegrondheid van deze verzoeken moet onderzoeken en, in voorkomend geval, de betrokken gegevensverwerking moet beëindigen. Wanneer de voor de verwerking verantwoordelijke daaraan geen gevolg geeft, kan de betrokkene een verzoek indienen bij de toezichhoudende autoriteit of de rechter, zodat zij de nodige controles uitvoeren en naar aanleiding daarvan deze verantwoordelijke nauwkeurige maatregelen opleggen”.

- 9 In artikel 11 van de wet van 6 januari 1978 wordt het volgende bepaald: „De [CNIL] [...] voert de volgende taken uit: / [...] 2° Zij ziet erop toe dat de verwerkingen van persoonsgegevens in overeenstemming met het bepaalde in deze wet plaatsvinden. / Daartoe: / [...] c) Ontvangt zij de bezwaren, verzoeken en klachten met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens en licht zij de personen die deze hebben opgesteld in over de gevolgen die eraan moeten worden gegeven. [...]”. Daaruit volgt dat de CNIL, onverminderd de rechtsmiddelen die bij de gewone rechter kunnen worden ingesteld wanneer het geschillen betreft tussen privépersonen en exploitanten van een zoekmachine, bevoegd is om kennis te nemen van klachten die zijn ingediend na een weigering van de exploitant van een zoekmachine om een koppeling te verwijderen, en om, in voorkomend geval, laatstgenoemde aan te manen tot de inwilliging van het verzoek tot het verwijderen van koppelingen. Deze bevoegdheid wordt, gelet op de aard van de betrokken individuele rechten, uitgeoefend onder volledige rechterlijke toetsing inzake bevoegdheidsoverschrijding.

Litigieuze vorderingen

- 10 Uit de stukken in het dossier van het onder nummer 391000 [OMISSIS] ingeschreven verzoekschrift blijkt dat de koppeling waarvan C. de verwijdering vraagt, verwijst naar een satirische fotomontage die onder een pseudoniem [OMISSIS] online op YouTube is gepubliceerd, waarin zij wordt afgebeeld naast de burgemeester van de gemeente waarvan zij kabinetschef was, en waarin duidelijk wordt gealludeerd op de vermeende intieme relatie tussen haar en de burgemeester, en op de invloed van deze relatie op haar eigen politieke loopbaan. Deze fotomontage werd online gepubliceerd ter gelegenheid van de verkiezingscampagne voor de kantonale verkiezingen waarvoor verzoekster toen kandidaat was. Op de datum waarop een verzoek tot verwijdering van de

koppeling werd geweigerd, was de betrokkene noch verkozen, noch kandidaat voor een door verkiezing te verkrijgen lokaal mandaat, en oefende zij de functie van kabinetschef van de burgemeester van de gemeente niet meer uit.

- 11 Uit de stukken van het dossier van het onder nummer 393769 [OMISSIS] ingeschreven verzoekschrift blijkt dat de koppelingen waarvan F. de verwijdering vraagt, verwijzen naar een artikel van het dagblad Libération [OMISSIS] dat op de website van het Centre contre les manipulations mentales (CCMM) is gepubliceerd en betrekking heeft op de zelfdoding van een volgeling van de Scientology Church in december 2006. Verzoeker wordt in dit artikel vermeld als pr-verantwoordelijke van de Scientology Church, een beroep dat hij sindsdien heeft stopgezet. Bovendien vermeldt de auteur van het litigieuze artikel dat hij contact heeft opgenomen met F. om zijn versie van de feiten te verkrijgen en geeft hij de bij die gelegenheid ontvangen commentaren van F. weer.
- 12 Uit de stukken in het dossier van het onder nummer 399999 ingeschreven verzoekschrift blijkt dat de koppelingen waarvan H. de verwijdering vraagt, leiden naar artikels, voornamelijk persartikels, met betrekking tot het strafrechtelijk onderzoek [OMISSIS] naar de financiering van de Parti Républicain (PR), in het kader waarvan hij samen met verschillende zakenmensen en politici als verdachte is aangemerkt. De hem betreffende procedure is afgesloten met een kennisgeving van niet verdere vervolging [OMISSIS]. De meeste van de litigieuze koppelingen leiden naar artikels uit de periode waarin het onderzoek werd geopend en vermelden bijgevolg niets over de afloop van de procedure.
- 13 Uit de stukken van het dossier van het onder nummer 401258 ingeschreven verzoekschrift blijkt dat de koppelingen waarvan D. de verwijdering vraagt, verwijzen naar twee artikels, waarvan het ene in Nice Matin en het andere in Le Figaro is gepubliceerd en waarin verslag wordt uitgebracht van de strafrechtzitting waarop hij is veroordeeld tot een gevangenisstraf van zeven jaar en een bijkomende straf van tien jaar sociaal-gerechtelijk toezicht voor seksuele gewelddaden ten aanzien van minderjarigen van vijftien jaar. Een van de gerechtelijke rubrieken vermeldt bovendien verschillende intieme details met betrekking tot verzoeker, die tijdens het proces aan het licht zijn gebracht.

Vereisten van richtlijn 95/46 waaraan de exploitant van een zoekmachine in die hoedanigheid moet voldoen:

- 14 Ten eerste blijkt uit de bepalingen van artikel 8, lid 1, van richtlijn 95/46 duidelijk dat de in de punten 10 tot en met 13 vermelde gegevens onder de in deze bepalingen vermelde categorieën van persoonsgegevens vallen, dit wil zeggen de persoonsgegevens „waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, of het lidmaatschap van een vakvereniging blijkt” of die welke „de gezondheid of het seksuele leven” betreffen. In dit verband is het verzamelen of de verwerking ervan

in beginsel verboden op grond van dit artikel, dat in nationaal recht is omgezet bij punt I. van artikel 8 van de wet van 6 januari 1978.

- 15 Ten tweede wordt in artikel 8, lid 5, van richtlijn 95/46 het volgende bepaald: „Verwerkingen van gegevens inzake overtredingen, strafrechtelijke veroordelingen of veiligheidsmaatregelen mogen alleen worden verricht onder toezicht van de overheid of indien de nationale wetgeving voorziet in passende specifieke waarborgen, behoudens afwijkingen die een lidstaat kan toestaan uit hoofde van nationale bepalingen welke passende en specifieke waarborgen bieden. Een volledig register van strafrechtelijke veroordelingen mag alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid”. Deze bepalingen zijn bij artikel 9 van de wet van 6 januari 1978 omgezet in nationaal recht. In dit artikel wordt het volgende bepaald: „De verwerkingen van persoonsgegevens inzake overtredingen, veroordelingen en veiligheidsmaatregelen mogen alleen worden verricht door: / 1° De gerechten, overheidsinstanties en rechtspersonen die een openbare dienst beheren, die optreden in het kader van hun wettelijke bevoegdheden; / 2° De uitvoerders van de rechtsbedeling uitsluitend voor de behoeften van de hen bij wet toevertrouwde taken; / 4° De in de artikelen L. 321-1 en L. 331-1 van de code de la propriété intellectuelle (Frans wetboek van intellectuele eigendom) vermelde rechtspersonen die optreden op grond van de rechten waarvan zij het beheer verzekeren of voor rekening van de slachtoffers van inbreuken op de rechten waarin de boeken I, II en III van dit wetboek voorzien om de bescherming van deze rechten te verzekeren.
- 16 In het voornoemde arrest heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie voor recht verklaard dat de exploitant van een zoekmachine „– als persoon die het doel van en de middelen voor deze activiteit vaststelt – in het kader van zijn verantwoordelijkheden, zijn bevoegdheden en zijn mogelijkheden [moet] verzekeren dat deze activiteit voldoet aan de vereisten van richtlijn 95/46, opdat de daarin vervatte waarborgen hun volle werking kunnen krijgen en een doelmatige en volledige bescherming van de betrokkenen, en met name van de eerbiediging van hun recht op privéleven, daadwerkelijk tot stand kan worden gebracht”.
- 17 Met de vraag of in het kader van de in het vorige punt beschreven bijzondere regeling voor de exploitant van een zoekmachine het verbod voor andere voor de verwerking verantwoordelijken om gegevens te verwerken die onder de leden 1 en 5, van artikel 8, van richtlijn 95/46 vallen, onder voorbehoud van de in deze richtlijn bepaalde uitzonderingen, ook van toepassing is op de exploitant van een zoekmachine als verantwoordelijke voor de verwerking die deze zoekmachine is, wordt een eerste ernstig probleem bij de uitlegging van het Unierecht opgeworpen.
- 18 Bij een bevestigend antwoord op de vraag van het voorgaande punt, wordt in de eerste plaats met de vraag of dit verbod hem, onder voorbehoud van de door richtlijn 95/46 bepaalde uitzonderingen, verplicht de verzoeken tot het

verwijderen van koppelingen naar webpagina's die dergelijke gegevens behandelen, in te willigen, een tweede ernstig probleem bij de uitlegging van het Unierecht opgeworpen.

- 19 In de tweede plaats wordt in richtlijn 95/46 bepaald dat het verbod waarin artikel 8, lid 1 voorziet, niet van toepassing is in meerdere gevallen, die worden opgesomd in lid 2 van dat artikel. In het bijzonder is dit verbod niet van toepassing, enerzijds, wanneer „a) de betrokkene uitdrukkelijk heeft toegestemd in een dergelijke verwerking, tenzij in de wetgeving van de lidstaat is bepaald dat het in lid 1 bedoelde verbod niet door toestemming van de betrokkene ongedaan kan worden gemaakt” en, anderzijds, wanneer „de verwerking betrekking heeft op gegevens die duidelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt of noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte”. Het in deze gedingen te geven antwoord wordt bepaald door de uitlegging van deze bepalingen, waarmee een derde ernstig probleem ten aanzien van het Unierecht wordt opgeworpen, wanneer zij van toepassing zijn op de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en mogelijkheden van de exploitant van een zoekmachine. In het bijzonder houden de onderhavige gedingen in dat moet worden vastgesteld of de bepalingen van richtlijn 95/46 aldus moeten worden uitgelegd dat zij de exploitant van een zoekmachine toestaan te weigeren het verzoek tot het verwijderen van koppelingen in te willigen, wanneer hij vaststelt dat de koppelingen in kwestie leiden naar content die, hoewel hij gegevens bevat die onder de categorieën van artikel 8, lid 1 vallen, eveneens valt onder de werkingssfeer van de uitzonderingen van lid 2 van dat artikel, met name punten a) en e).
- 20 In de derde plaats wordt in artikel 9 van richtlijn 95/46 het volgende bepaald: „De lidstaten voorzien voor de verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend journalistieke of voor artistieke of literaire doeleinden in uitzonderingen op en afwijkingen van de bepalingen van dit hoofdstuk en van de hoofdstukken IV en VI uitsluitend voor zover deze nodig blijken om het recht op persoonlijke levenssfeer te verzoenen met de regels betreffende de vrijheid van meningsuiting.” Op grond van deze bepalingen zijn de verwerkingen van persoonsgegevens uitsluitend voor journalistieke of voor artistieke of literaire doeleinden niet onderworpen aan de vereisten van de leden 1 en 5 van artikel 8 van deze richtlijn.
- 21 In het voornoemde arrest heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie voor recht verklaard dat de in dit artikel vastgestelde afwijkingen niet gelden voor de door een exploitant van een zoekmachine verrichte verwerking. Wanneer de koppelingen waarvan de verwijdering wordt gevraagd, leiden naar verwerkingen van persoonsgegevens die uitsluitend voor journalistieke of voor artistieke of literaire doeleinden worden verricht en die daartoe, zoals in het nationale recht in de bepalingen van artikel 67 van de wet van 6 januari 1978 wordt vastgesteld, gegevens verzamelen en verwerken die onder de in de leden 1 en 5, van artikel 8, van richtlijn 95/46 vermelde categorieën vallen, wordt met de vraag of de

bepalingen van richtlijn 95/46 aldus moeten worden uitgelegd dat zij de exploitant van een zoekmachine toestaan zich op deze omstandigheid te beroepen om te weigeren een verzoek tot het verwijderen van koppelingen in te willigen, echter een derde ernstig probleem bij de uitlegging van Unierecht opgeworpen.

- 22 Indien de in punt 17 gestelde vraag ontkennend wordt beantwoord, wordt, gelet met name op de uitermate grote gevolgen die verbonden zijn aan het opleggen van een dergelijk verbod aan de exploitant van een zoekmachine gezien zijn verantwoordelijkheden, bevoegdheden en mogelijkheden, in de eerste plaats met de vraag aan welke specifieke vereisten van richtlijn 95/46 deze exploitant moet voldoen, een vijfde ernstig probleem bij de uitlegging van het Unierecht opgeworpen.
- 23 In de tweede plaats heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie, zoals reeds in punt 6 werd vermeld, in het voornoemde arrest geoordeeld dat de rechtmatigheid van de publicatie op een webpagina van informatie betreffende een persoon, niet verhinderde dat de exploitant van een zoekmachine verplicht is de koppelingen die naar deze pagina verwijzen te verwijderen van de resultatenlijst, wanneer deze koppelingen worden weergegeven na een zoekopdracht op de naam van de betrokkene.
- 24 Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft zich daarentegen niet uitgesproken over de vraag of de bepalingen van richtlijn 95/46 aldus moeten worden uitgelegd dat zij de exploitant van een zoekmachine verplichten om, wanneer hij vaststelt dat de webpagina's waarnaar de koppelingen leiden waarvan de verwijdering wordt gevraagd, gegevens bevatten waarvan de publicatie op die pagina's onrechtmatig is, deze koppelingen te verwijderen van de resultatenlijst die wordt weergegeven na een zoekopdracht op de naam van de persoon die de verwijdering vraagt, dan wel of hij deze omstandigheid alleen in aanmerking moet nemen om de gegrondheid van het bij hem ingediende verzoek te beoordelen, dan wel of deze omstandigheid geen enkele invloed heeft op de beoordeling die hij moet uitvoeren. Daarenboven wordt, als deze omstandigheid niet ter zake doet, met de vraag hoe de rechtmatigheid van de publicatie van de litigieuze gegevens op webpagina's afkomstig uit verwerkingen die noch onder de territoriale werkingssfeer van de richtlijn vallen en bijgevolg noch onder die van de nationale wetgevingen die deze ten uitvoer leggen, een zesde ernstig probleem bij de uitlegging van het Unierecht opgeworpen.
- 25 Tot slot, ongeacht het antwoord op de in punt 17 gestelde vraag, wordt in de eerste plaats, onafhankelijk van de rechtmatigheid van de publicatie van de persoonsgegevens op de webpagina waarnaar de litigieuze koppeling leidt, met de vraag of de bepalingen van richtlijn 95/46 aldus moeten worden uitgelegd dat zij de exploitant van een zoekmachine verplichten het desbetreffende verzoek tot verwijdering van de koppeling in te willigen wanneer de persoon die de verwijdering vraagt bewijst dat deze gegevens onvolledig of onjuist, of niet up-to-date zijn, een zevende ernstig probleem bij de uitlegging van het Unierecht

opgeworpen. In het bijzonder heeft deze vraag betrekking op de eventuele verplichting tot het verwijderen van een koppeling ten laste van de exploitant van een zoekmachine, wanneer, zoals in de in punt 12 uiteengezette zaak, de persoon die deze verwijdering vraagt, aantoont dat, gelet op het verloop van de gerechtelijke procedure, de informatie met betrekking tot een voorgaande fase van deze procedure zijn actuele situatie niet meer weerspiegelt.

- 26 In de tweede plaats hebben de zaken met de nummers 399999 en 401258, zoals in de punten 12 en 13 is vermeld, betrekking op de verzoeken tot het verwijderen van koppelingen naar verschillende artikels waarin, ten eerste, werd gemeld dat H. als verdachte werd vervolgd en, ten tweede, dat D. was veroordeeld voor seksuele gewelddaden ten aanzien van minderjarigen van vijftien jaar. Deze gegevens hebben aldus betrekking op toen aanhangige gerechtelijke procedures, of op de inhoud van een openbare terechtzitting en op het vonnis dat is uitgesproken door een strafrechter en dat volgens het vierde lid van artikel 400 van de code de procédure pénale wordt uitgesproken in openbare terechtzitting. De uitlegging van de bepalingen van artikel 9 van de wet van 6 januari 1978, die in punt 15 worden vermeld, is in de eerste plaats afhankelijk van het antwoord op de vraag of de bepalingen van artikel 8, lid 5 van richtlijn 95/46 aldus moeten worden uitgelegd dat dergelijke informatie gegevens betreft inzake overtredingen en strafrechtelijke veroordelingen en in het algemeen het antwoord op de vraag of, wanneer een webpagina gegevens bevat die gewag maken van veroordelingen of gerechtelijke procedures waarvan een natuurlijke persoon het voorwerp is geweest, zij onder de werkingssfeer van deze bepalingen valt. Met deze vraag wordt een achtste ernstig probleem bij de uitlegging van het Unierecht opgeworpen.
- 27 De acht in de punten 17 tot en met 26 vermelde vragen zijn bepalend voor de oplossing van de door de Conseil d'Etat te beslechten gedingen. Met deze vragen worden, zoals reeds is opgemerkt, verschillende ernstige problemen bij de uitlegging van Unierecht opgeworpen. Derhalve dient het Hof van Justitie van de Europese Unie met toepassing van artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te worden verzocht om een prejudiciële beslissing en dient de behandeling van de verzoekschriften van C., F., H., en D. te worden geschorst tot de uitspraak van het Hof.

BESLIST:

[OMISSIS] De behandeling van de verzoekschriften van C., F., H. en D. wordt geschorst totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak heeft gedaan over de volgende vragen

1° Is, gelet op de specifieke verantwoordelijkheden, bevoegdheden en mogelijkheden van de exploitant van een zoekmachine, het verbod voor andere voor de verwerking verantwoordelijken om gegevens te verwerken die onder de leden 1 en 5, van artikel 8, van richtlijn 95/46 vallen, onder voorbehoud van de in deze richtlijn bepaalde uitzonderingen, ook van toepassing op deze exploitant als

verantwoordelijke voor de verwerking die bestaat in de activiteit van deze zoekmachine?

2° Indien de in 1° gestelde vraag bevestigend wordt beantwoord:

- moet het bepaalde in artikel 8, leden 1 en 5 van richtlijn 95/46 aldus worden uitgelegd dat het verbod dat aldus, onder voorbehoud van de in deze richtlijn bepaalde uitzonderingen, geldt voor een exploitant van een zoekmachine om gegevens te verwerken die onder deze bepalingen vallen, hem verplicht de verzoeken tot het verwijderen van koppelingen naar webpagina's waarop dergelijke gegevens zijn verwerkt, systematisch in te willigen?
- hoe moeten in een dergelijk perspectief de in artikel 8, lid 2, onder a) en e) van richtlijn 95/46 bepaalde uitzonderingen worden uitgelegd, wanneer zij van toepassing zijn op de exploitant van een zoekmachine, gelet op zijn specifieke verantwoordelijkheden, bevoegdheden en mogelijkheden? Kan, in het bijzonder, een dergelijke exploitant weigeren een verzoek tot het verwijderen van koppelingen in te willigen, wanneer hij vaststelt dat de koppelingen in kwestie leiden naar content die, hoewel deze gegevens bevat die onder de categorieën van lid 1 van artikel 8 vallen, eveneens onder de werkingssfeer van de uitzonderingen van lid 2 van dat artikel, met name onder a) en e), valt?
- moet, op dezelfde wijze, het bepaalde in richtlijn 95/46 aldus worden uitgelegd dat, wanneer de koppelingen waarvan de verwijdering wordt gevraagd leiden naar verwerkingen van persoonsgegevens die uitsluitend voor journalistieke of voor artistieke of literaire doeleinden worden verricht en die daartoe, op grond van artikel 9 van richtlijn 95/46 gegevens mogen verzamelen en verwerken die onder de in artikel 8, leden 1 en 5 van deze richtlijn vermelde categorieën vallen, de exploitant van een zoekmachine om die reden mag weigeren een verzoek tot het verwijderen van koppelingen in te willigen?

3° Indien de in 1° gestelde vraag ontkennend wordt beantwoord:

- aan welke specifieke vereisten van richtlijn 95/46 moet de exploitant van een zoekmachine, rekening houdend met zijn verantwoordelijkheden, bevoegdheden en mogelijkheden, voldoen?
- wanneer hij vaststelt dat de webpagina's waarnaar de koppelingen leiden waarvan om verwijdering wordt verzocht, gegevens bevatten waarvan de publicatie op die pagina's onrechtmatig is, moet het bepaalde in richtlijn 95/46 dan aldus worden uitgelegd:
 - dat op grond daarvan de exploitant van een zoekmachine is verplicht deze koppelingen te verwijderen van de resultatenlijst die wordt

weergegeven na een zoekopdracht op de naam van de persoon die de verwijdering vraagt?

- of dat dit alleen inhoudt dat hij deze omstandigheid in aanmerking moet nemen bij de beoordeling van de gegrondheid van het verzoek tot verwijdering van de koppelingen?
- of dat deze omstandigheid geen invloed heeft op de beoordeling die hij moet uitvoeren?

Hoe moet daarnaast, als deze omstandigheid wel ter zake doet, de rechtmatigheid worden beoordeeld van de publicatie van de litigieuze gegevens op webpagina's, die afkomstig zijn uit verwerkingen die niet vallen onder de territoriale werkingssfeer van richtlijn 65/46, en bijgevolg evenmin onder die van de nationale wetgevingen die deze ten uitvoer leggen?

4° Ongeacht het antwoord op de in 1° gestelde vraag:

- moeten het bepaalde in richtlijn 95/46, onafhankelijk van de rechtmatigheid van de publicatie van de persoonsgegevens op de webpagina waarnaar de litigieuze koppeling leidt, aldus worden uitgelegd dat:
 - wanneer de persoon die om verwijdering verzoekt, bewijst dat deze gegevens niet langer volledig of juist zijn, of niet meer up-to-date zijn, de exploitant van een zoekmachine verplicht is het desbetreffende verzoek tot verwijdering van de koppeling in te willigen?
 - meer in het bijzonder, wanneer de persoon die om verwijdering verzoekt, aantoont dat, gelet op het verloop van de gerechtelijke procedure, de informatie met betrekking tot een voorgaande fase van de procedure zijn actuele situatie niet meer weerspiegelt, de exploitant van een zoekmachine de koppelingen naar webpagina's die dergelijke gegevens bevatten, moet verwijderen?
- moet het bepaalde in artikel 8, lid 5 van richtlijn 95/46 aldus worden uitgelegd dat informatie die betrekking heeft op de verdere vervolging van een persoon of op de inhoud van een proces en de veroordeling die eruit voortvloeit, gegevens betreft inzake overtredingen en strafrechtelijke veroordelingen? Valt, in het algemeen, een webpagina, wanneer zij gegevens bevat die gewag maken van veroordelingen of gerechtelijke procedures waarvan een natuurlijke persoon het voorwerp is geweest, onder de werkingssfeer van deze bepalingen?

[OMISSIS]